

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ

Μέρος 1ο (σχεδιασμός)

A. Γενικά στοιχεία

Τύπος σχολείου : Ε.Ε.Ε.Ε.Κ.

Πόλη : Γενισέα Ξάνθης

Σχολικό Έτος : 2007-2008

Υπεύθυνος καθηγητής : Χριστόπουλος Αθανάσιος, τεχνολόγος γεωπόνος.

Μαθητές :

Τάξη	Μαθητές
Γ	Ο.....
	Χ.....
	Μ.....
	Γ.....

B. Θέμα

«Καλλιεργώ τα πράσινα λαχανικά που χρειαζόμαστε στο σπίτι για μια σωστή και υγιεινή διατροφή. Περιποιούμαι το χωράφι μου και γίνομαι υπεύθυνος αγρότης.»

Γ. Σκοπός

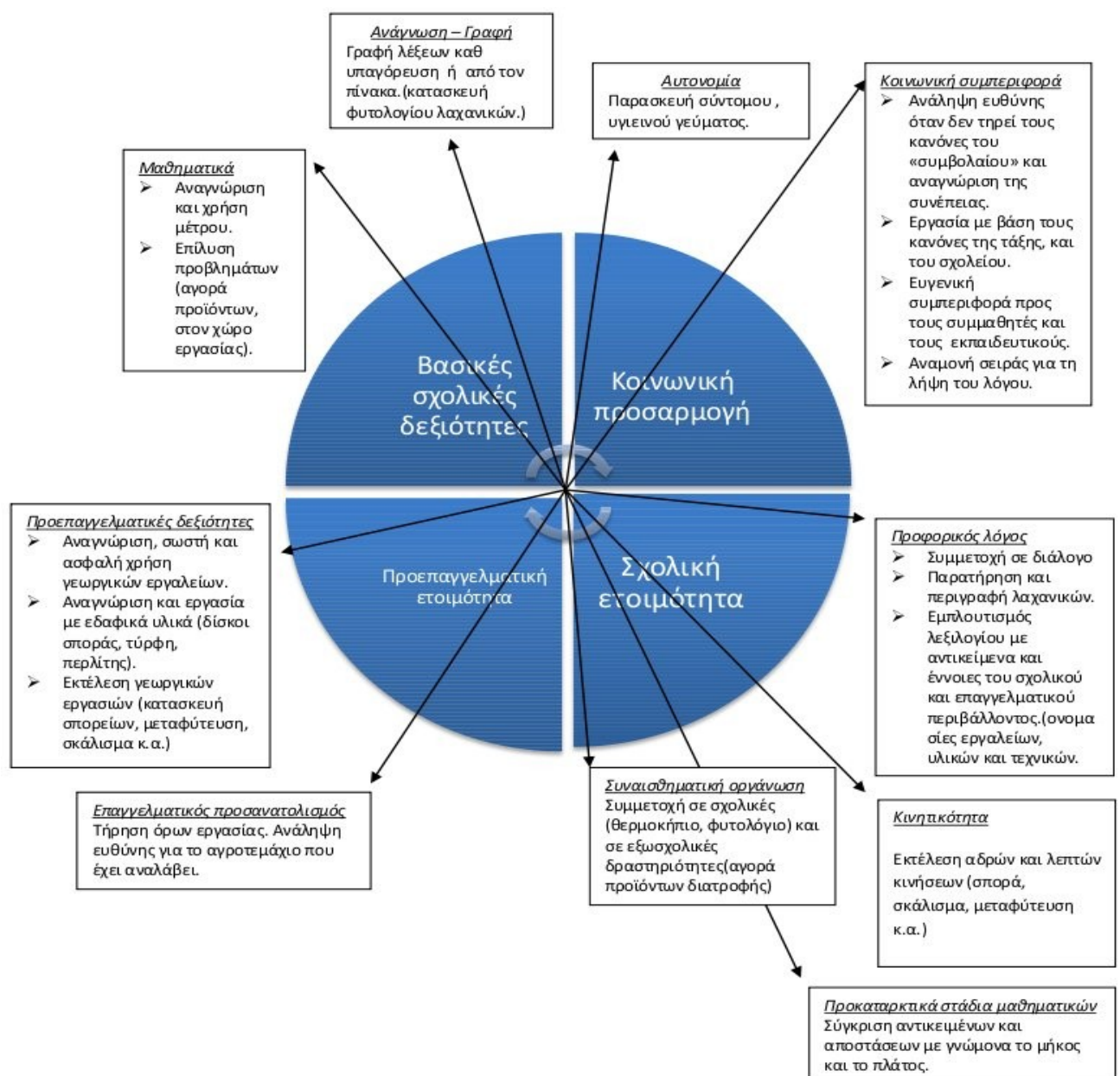
«Να αναπτύξουν προεπαγγελματικές και κοινωνικές δεξιότητες. – Να αναγνωρίσουν την αξία της υγιεινής διατροφής.»

Δ. Κριτήρια επιλογής θέματος

1. Συνάφεια με τους ειδικούς σκοπούς του Πλαισίου Αναλυτικού Προγράμματος Ειδικής Αγωγής (Π.Α.Π.Ε.Α.) όπως περιγράφεται στο προεδρικό διάταγμα ΠΔ 301/1996.
2. Συνάφεια με το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών (Α.Π.Σ.) για το Ε.Ε.Ε.Ε.Κ. του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου. (<http://www.pi-schools.gr/>)

3. Κινητοποίηση των μαθητών προς την εκπλήρωση του στόχου : (Προσφορά στην οικογένεια των λαχανικών που ο ίδιος ο μαθητής ή μαθήτρια έχει καλλιεργήσει.)
4. Ανάλυση από τον μαθητή του ρόλου του μικρού καλλιεργητή. Ανάπτυξη αισθήματος κατοχής : « Έχω το δικό μου χωράφι και καλλιεργώ τα δικά μου λαχανικά.»
5. Επανάληψη και ανάπτυξη των προεπαγγελματικών δεξιοτήτων που διδάχθηκαν σε προηγούμενα σχολικά έτη.

Ε. Γενικοί στόχοι προγράμματος

ΣΤ. Μέθοδοι σχεδιασμού προγράμματος

1. Μέθοδος ανάλυσης έργου. (task analysis)
2. Μέθοδος διδακτικών ενοτήτων.
3. Μέθοδος αλυσιδωτών αντιδράσεων. (chaining)

Ζ. Στρατηγικές διδασκαλίας¹

1. Άμεση κατευθυνόμενη διδασκαλία (συστηματική καθοδήγηση).
2. Εκπαιδευτικά παιχνίδια.
3. Παιχνίδια ρόλων.
4. Επισκέψεις.
5. Άσκηση στο πεδίο.
6. Μέθοδος επίλυσης προβλήματος. (problem solving)

Η. Στόχοι προγράμματος

Γνωστικοί & Προεπαγγελματικοί :

1. Να αναγνωρίζουν ορισμένα λαχανοκομικά είδη.(όχι μόνο το βρώσιμο τμήμα)
  - ✓ Να αναγνωρίζουν το μαρούλι.
  - ✓ Να αναγνωρίζουν το καρότο.
  - ✓ Να αναγνωρίζουν το λάχανο.
2. Να αναγνωρίζουν βασικούς τύπους εδαφικών υλικών.
  - ✓ Να αναγνωρίζουν την τύρφη. (Τ)
  - ✓ Να αναγνωρίζουν τον περλίτη. (Π)
3. Να παρασκευάζουν σπορεία.
  - ✓ Να παρασκευάζουν εδαφικό μείγμα σε αναλογία Τ:Π=2:1.
  - ✓ Να αναγνωρίζουν τους δίσκους σποράς.
  - ✓ Να γεμίζουν σωστά τους δίσκους σποράς με το εδαφικό μείγμα που παράγουν.

---

1. Εξατομικευμένα θα χρησιμοποιούνται συνδυασμοί των στρατηγικών διδασκαλίας ανάλογα με τις εκπαιδευτικές ανάγκες κάθε μαθητή.

- ✓ Να σπέρνουν στους δίσκους σποράς.
  - ✓ Να αραιώνουν τους δίσκους σποράς από τα πλεονάζοντα φυτά.
4. Να προετοιμάζουν την σποροκλίνη.
- ✓ Να ισοπεδώνουν σωστά και με ασφάλεια.
  - ✓ Να λιπαίνουν με κοπριά.
5. Να μεταφυτεύουν τα νεαρά φυτά στην τελική τους θέση.
- ✓ Να μετρούν τις αποστάσεις μεταξύ των θέσεων φύτευσης.
  - ✓ Να δημιουργούν οπές φύτευσης με την χρήση φυτευτηριού.
  - ✓ Να μεταφυτεύουν τα φυτά στην τελική τους θέση.
6. Να εκτελούν τις απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες.(να αναγνωρίζουν πότε πρέπει να γίνει η κάθε μία)
- ✓ Να σκαλίζουν σωστά και με ασφάλεια το αγροτεμάχιό τους.
  - ✓ Να καταστρέφουν τα ζιζάνια που φυτρώνουν στο αγροτεμάχιό τους.
  - ✓ Να αποφυλλώνουν όταν απαιτείται τα αναπτυσσόμενα φυτά τους.
7. Να εφαρμόζουν τους κανόνες εργασίας στον χώρο του θερμοκηπίου.
- ✓ Να φορούν μπότες, φόρμες και γάντια κάθε φορά που πρόκειται να εκτελέσουν μια γεωργική εργασία.
  - ✓ Να τηρούν τους κανόνες ασφαλείας.
    - Χρησιμοποιούν σωστά τα εργαλεία.
    - Δε διέρχονται μπροστά ή πίσω από κάποιον που χειρίζεται μεγάλα γεωργικά εργαλεία (π.χ. τσάπα).
    - Δεν παίζουν με γεωργικά εργαλεία.
    - Δεν τρέχουν μέσα ή γύρω από το θερμοκήπιο.
  - ✓ Να επιστρέφουν τα εργαλεία στον χώρο αποθήκευσης.
  - ✓ Να επιστρέφουν την φόρμα και τις μπότες τους στον προκαθορισμένο χώρο.

Μαθηματικοί :

8. Να διακρίνουν σε διάφορες περιπτώσεις την έννοια του μήκους.

9. Να διακρίνουν σε διάφορες περιπτώσεις την έννοια του πλάτους.
10. Να αναγνωρίζουν το μέτρο και τις υποδιαίρεσεις του.
11. Να είναι ικανοί να μετρούν αποστάσεις.
12. Να είναι ικανοί να οριοθετούν αγροτεμάχιο συγκεκριμένων διαστάσεων.

Κοινωνικοί :

13. Να βελτιώσουν τις διατροφικές τους συνήθειες στο σχολείο.
14. Να είναι ικανοί να αγοράζουν προϊόντα διατροφής από την τοπική αγορά.
15. Να καθαρίζουν τον χώρο παρασκευής του σύντομου γεύματος.

Σχόλια :

1. Οι στόχοι 3 και 5 αναλύονται σε μικρότερα επιμέρους βήματα με λογική και χρονική αλληλουχία (task analysis, chaining). Για να θεωρηθούν επιτυχείς από ένα μαθητή θα πρέπει αυτός να εκτελεί με την προεπιλεγμένη σειρά τους ειδικούς στόχους χωρίς υποδείξεις ή βοήθεια.
2. Ο στόχος 7 αναλύεται στους επιμέρους στόχους και για να θεωρηθεί επιτυχής θα πρέπει όλοι οι υποστόχοι να είναι επιτυχείς.
3. Ο στόχος 16 αυτοεκπληρώνεται καθώς η οι μαθητές και μόνο με την συμμετοχή βελτιώνουν την διατροφή τους. Στο γεύμα εντάσσονται και βιολογικά λαχανικά που οι ίδιοι παράγουν (π.χ. φύλλα μαρουλιού σε τοστ). Μακροπρόθεσμος στόχος είναι οι μαθητές να βελτιώσουν τις διατροφικές τους συνήθειες γενικότερα στο σχολείο, κάτι όμως δύσκολο να αξιολογηθεί μέσω οπτικής παρατήρησης.
4. Όλοι οι στόχοι δεν προορίζονται για όλους τους μαθητές καθώς μερικοί έχουν ήδη κατακτηθεί σε προηγούμενα σχολικά έτη. Αυτό γίνεται αντιληπτό στα φύλλα αρχικής αξιολόγησης των μαθητών.

Z. Προγραμματισμός

Κάθε μαθητής (ή ανά ζευγάρια σε ορισμένες περιπτώσεις) αναλαμβάνει να καλλιεργήσει ένα αγροτεμάχιο διαστάσεων 2 επί 3,5 μέτρα, στο οποίο θα αναρτηθούν οι φωτογραφίες των αντίστοιχων «γεωργών». Η εργασία στο θερμοκήπιο θα γίνεται μία φορά την εβδομάδα. Επίσης μία φορά την εβδομάδα οι μαθητές θα ασχολούνται με την κατασκευή φυτολογίου λαχανικών ή εναλλακτικά με ασκήσεις για την εκμάθηση του

μέτρου. Τέλος μια φορά την εβδομάδα θα παρασκευάζουν ένα μικρό γεύμα στο οποίο θα προσθέτουν και λαχανικά από αυτά που οι ίδιοι καλλιεργούν (όταν αυτό είναι δυνατό).

Ο προγραμματισμός θα είναι εβδομαδιαίος :

Εβδομάδα 1^η

- ✓ Αρχική αξιολόγηση μαθητών.

Εβδομάδα 2^η

- ✓ Αναγνώριση εδαφικών υλικών.
- ✓ Σπορά λαχανοκομικών φυτών.
- ✓ Καθάρισμα αγροτεμαχίου από τα αγριόχορτα.

Εβδομάδα 3^η

- ✓ Σπορά λαχανοκομικών φυτών.
- ✓ Ισοπέδωση και οριοθέτηση αγροτεμαχίων - τοποθέτηση φωτογραφιών.
- ✓ Ενασχόληση με το μήκος και το πλάτος.

Εβδομάδα 4^η

- ✓ Σπορά λαχανοκομικών φυτών – αραίωμα φυτών από προηγούμενη σπορά.
- ✓ Προσέγγιση του μέτρου, επανάληψη του μήκους και του πλάτους.

Εβδομάδα 5^η

- ✓ Σπορά λαχανοκομικών φυτών - αραίωμα φυτών από προηγούμενη σπορά.
- ✓ Φυτολόγιο λαχανοκομικών ειδών.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 6^η

- ✓ Σπορά λαχανοκομικών φυτών - αραίωμα φυτών από προηγούμενη σπορά.
- ✓ Ενασχόληση με το μέτρο(υποδεκάμετρο), το μήκος, το πλάτος και την μέτρηση αποστάσεων.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 7^η

- ✓ Μεταφύτευση.
- ✓ Φυτολόγιο λαχανοκομικών ειδών.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 8^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (εκ νέου σπορά, μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα).
- ✓ Ενασχόληση με το μέτρο (εκατοστά), το μήκος, το πλάτος και την μέτρηση αποστάσεων.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 9^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (εκ νέου σπορά, μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα).
- ✓ Φυτολόγιο λαχανοκομικών ειδών.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 10^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (εκ νέου σπορά, μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα).
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 11^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (εκ νέου σπορά, μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα).
- ✓ Επίσκεψη σε θερμοκήπιο με συγγενή καλλιέργεια της περιοχής.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 12^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα, συγκομιδή).
- ✓ Ενασχόληση με το μέτρο, το μήκος, το πλάτος, την μέτρηση αποστάσεων και οριοθέτηση αγροτεμαχίων.

- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 13^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα, συγκομιδή).
- ✓ Επίσκεψη στο σχολείο ειδικού διατροφολόγου. (αξία υγιεινής διατροφής)
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 14^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα, συγκομιδή).
- ✓ Ενασχόληση με το μέτρο, το μήκος, το πλάτος, την μέτρηση αποστάσεων και την οριοθέτηση αγροτεμαχίων.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 15^η

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα, συγκομιδή).
- ✓ Φυτολόγιο λαχανοκομικών ειδών.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

Εβδομάδα 16^η (τελευταία)

- ✓ Καλλιεργητικές φροντίδες (μεταφύτευση, σκάλισμα, καταστροφή ζιζανίων, πότισμα, συγκομιδή).
- ✓ Ενασχόληση με το μέτρο, το μήκος, το πλάτος, την μέτρηση αποστάσεων και την οριοθέτηση αγροτεμαχίων.
- ✓ Παρασκευή σύντομου γεύματος – συζήτηση για την εβδομάδα που πέρασε.

H. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Την αρχική αξιολόγηση ακολουθεί η διαμορφωτική, μέσω παρατήρησης των μαθητών, σε συνδυασμό με φύλλα εργασίας και φύλλα εμπέδωσης. Τα αποτελέσματα καταγράφονται σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων και ελέγχονται σε εβδομαδιαία βάση ώστε να γίνεται ανατροφοδότηση όπου και όταν απαιτείται. Κατά την τελική

αξιολόγηση ένας στόχος θεωρείται επιτυχής όταν στο σύνολο των φορών που ελέγχθηκε ήταν κατά τα $\frac{3}{4}$ επιτυχής.

Μέρος 2ο (υλοποίηση προγράμματος)

Κατά την υλοποίηση οι δραστηριότητες καταγράφονται σε ένα ημερολόγιο που ακολουθεί τον προγραμματισμό όπως έχει προβλεφθεί. Παρακάτω παρουσιάζεται ενδεικτικά ένα τμήμα του ημερολογίου :

Εβδομάδα :		
Ημερομηνία :		
Διδακτικές ώρες :	2	
Στόχος	Δραστηριότητες	Μέσα /Υλικά
Να παρασκευάζουν σπορεία.	<p><u>Άμεση κατευθυνόμενη διδασκαλία :</u></p> <p>Αρχικά θα δείξουμε στους μαθητές τα υλικά και τη διαδικασία. Στην συνέχεια κάθε μαθητής θα εκτελέσει την πορεία με την δική μας βοήθεια. Αυτό θα επαναληφθεί έως ότου οι μαθητές μπορέσουν να εκτελέσουν μόνοι τους. (θα χρειαστούν αρκετά μαθήματα για να κατακτήσουν όλα τα βήματα)</p> <p><u>Ανάλυση έργου :</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να αναγνωρίζουν την τύρφη. (T) 2. Να αναγνωρίζουν τον περλίτη. (Π) 3. Να παρασκευάζουν εδαφικό μείγμα σε αναλογία T:Π=2:1. 4. Να αναγνωρίζουν τους δίσκους σποράς. 5. Να γεμίζουν σωστά τους δίσκους σποράς με το εδαφικό μείγμα που παράγουν. 6. Να σπέρνουν στους δίσκους σποράς.	Τύρφη Περλίτης Δίσκοι σποράς

<p>Να εκτελούν τις απαραίτητες καλλιεργητικές φροντίδες.</p> <p>Να τηρούν τους κανόνες ασφαλείας.</p>	<p>Οι μαθητές καταστρέφουν τα αγριόχορτα που βρίσκονται στο δικό τους αγροτεμάχιο.</p> <p>Υπενθυμίζουμε τους κανόνες αν κρίνεται απαραίτητο. (οι κανόνες έχουν συζητηθεί σε προγενέστερο μάθημα)</p>	
---	--	--

Βιβλιογραφία.

1. Ματσαγγούρας Η. «Η διαθεματικότητα στην σχολική γνώση. Εννοιοκεντρική αναπλαισίωση και σχέδια εργασίας.», Αθήνα 2004, Εκδόσεις Γρηγόρη.
2. Χρηστάκης Κ. « Διδακτική προσέγγιση παιδιών και νέων με μέτριες και σοβαρές δυσκολίες μάθησης.» Αθήνα 2002, Εκδόσεις Ατραπός.
3. Χρηστάκης Κ. «Η εκπαίδευση των παιδιών με δυσκολίες. Εισαγωγή στην ειδική αγωγή. τόμος Α΄» Αθήνα 2006, Εκδόσεις Ατραπός.
4. Διάφοροι. «Συνοπτικός διαναπηρικός οδηγός εξειδίκευσης.» Αθήνα 2007, Έκδοση Πανεπιστήμιο κοινωνικών και πολιτικών επιστημών(τμήμα ψυχολογίας).